

SAOPŠTENJE 2/2023

Datum objave:
23.01.2023.

Preliminarni podaci

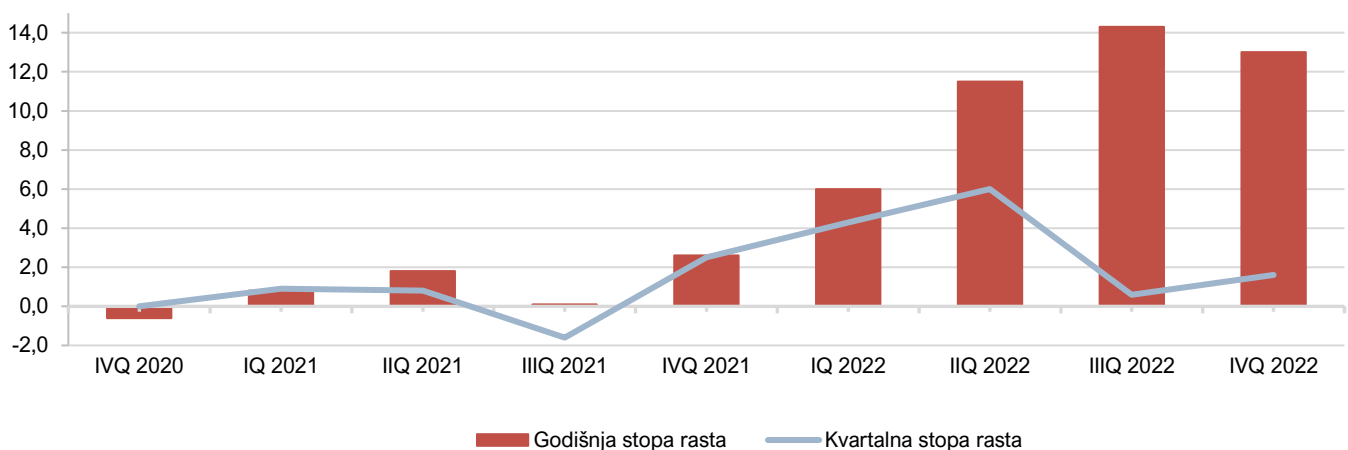
Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda

Četvrti kvartal 2022.

Cijene proizvođača industrijskih proizvoda u Crnoj Gori u četvrtom kvartalu 2022. godine u odnosu na četvrti kvartal 2021. godine bilježe rast od 13,0%. Posmatrano prema sektorima Klasifikacije djelatnosti 2010, u poređenju sa četvrtim kvartalom 2021. godine, sektor *Vađenje ruda i kamena* bilježi rast od 18,6%, sektor *Prerađivačka industrija* bilježi rast od 18,9%, dok su cijene u sektoru *Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija* u prosjeku ostale nepromijenjene, odnosno ostale su na nivou cijena iz četvrtog kvartala 2021. godine.

Cijene proizvođača industrijskih proizvoda u Crnoj Gori u četvrtom kvartalu 2022. godine u odnosu na treći kvartal 2022. godine bilježe rast od 1,6%. Posmatrano prema sektorima Klasifikacije djelatnosti 2010, u poređenju sa trećim kvartalom 2022. godine, sektor *Vađenje ruda i kamena* bilježi rast od 3,9%, sektor *Prerađivačka industrija* bilježi rast od 1,6%, dok su cijene u sektoru *Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija* u prosjeku ostale nepromijenjene, odnosno ostale su na nivou cijena iz trećeg kvartala 2022. godine.

Grafik 1. Stope rasta proizvođačkih cijena, u %

- ❖ **Godišnja stopa rasta** – promjena cijena u tekućem kvartalu u odnosu na isti kvartal prethodne godine, u %.
- ❖ **Kvartalna stopa rasta** – promjena cijena u tekućem kvartalu u odnosu na prethodni kvartal, u %.

Tabela 1. Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda

NACE Rev.2	NAZIV	<u>IV Q 2022</u> Ø 2021	<u>IV Q 2022</u> III Q 2022	<u>IV Q 2022</u> IV Q 2021	<u>I-IV Q 2022</u> I-IV Q 2021
	UKUPNO	114,4	101,6	113,0	111,2
B	Vađenje ruda i kamena	119,3	103,9	118,6	112,9
C	Prerađivačka industrija	121,7	101,6	118,9	117,6
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	100,0	100,0	100,0	100,0
B	Vađenje ruda i kamena	119,3	103,9	118,6	112,9
05	Vađenje uglja	120,2	104,0	119,4	113,3
07	Vađenje ruda metala	99,8	100,0	100,0	99,8
08	Ostalo rudarstvo	115,3	103,1	115,0	111,6
C	Prerađivačka industrija	121,7	101,6	118,9	117,6
10	Proizvodnja prehrambenih proizvoda	137,4	102,9	133,2	130,1
11	Proizvodnja pića	104,0	100,3	103,7	103,1
12	Proizvodnja duvanskih proizvoda	98,5	100,0	100,0	98,5
14	Proizvodnja odjevnih predmeta	117,0	100,8	115,0	112,3
16	Proizvodi od drveta, plute i sl.	110,9	99,1	106,1	110,8
17	Proizvodnja papira i proizvoda od papira	103,9	98,6	97,6	105,5
18	Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	100,5	100,0	100,5	100,3
20	Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	160,2	114,4	151,9	138,9
21	Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata	98,7	100,0	98,7	98,7
22	Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	125,7	102,8	119,9	120,6
23	Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	122,6	99,7	118,5	119,6
24	Proizvodnja osnovnih metala	100,4	100,4	100,4	100,1
25	Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina i uređaja	109,4	100,7	103,8	108,2
28	Proizvodnja mašina i opreme na drugom mjestu nepomenuta	100,0	100,0	100,0	100,0
31	Proizvodnja namještaja	114,4	103,9	111,3	109,1
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	100,0	100,0	100,0	100,0
35	Snabdijevanje el. energijom, gasom, parom i klimatizacija	100,0	100,0	100,0	100,0
	Izabrane grupe proizvoda				
	Elementi i materijali za ugrađivanje u građevinarstvu	119,7	102,0	116,4	116,1

Tabela 2. Specijalni agregati

PO NAMJENI POTROŠNJE	<u>IV Q 2022</u> Ø 2021	<u>IV Q 2022</u> III Q 2022	<u>IV Q 2022</u> IV Q 2021	<u>I-IV Q 2022</u> I-IV Q 2021
Energija	106,9	101,5	106,6	104,5
Intermedijalni proizvodi, osim energije	119,2	101,0	114,3	116,6
Kapitalni proizvodi	104,7	100,3	101,9	104,1
Trajni proizvodi za široku potrošnju	114,4	103,9	111,3	109,1
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	122,9	102,0	121,7	118,0

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda koji se izračunavaju na osnovu cijena prikupljenih od domaćih proizvođača realizovanih na domaćem tržištu služe kao jedan od osnovnih kratkoročnih indikatora u ekonomskim analizama i prikazima.

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode kupcima na domaćem tržištu u najvećim količinama. U cijenu nije uključen porez na dodatu vrijednost (PDV).

Kao okvir za obuhvat u ovom istraživanju koristi se Statistički biznis registar. Izveštajne jedinice za obračun indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda su privredna društva koja se bave industrijskom proizvodnjom (sektori B, C i D [Klasifikacije djelatnosti 2010](#), koja sadržajno i strukturno u potpunosti odgovara klasifikaciji NACE Rev.2), kao i dijelovi privrednih društava koja su razvrstana u druge sektore Klasifikacije djelatnosti, a zadovoljavaju kriterijume predviđene za ovo istraživanje. Uzorak i ponderi su bazirani na godišnjem istraživanju Industrijske proizvodnje (PRODCOM). Proizvođači su odabrani kao najveći proizvođači kategorija proizvoda koje su uključene u istraživanje.

Specijalni agregati:

Energija – uključuje djelatnosti vađenja, proizvodnje, prerade i distribucije energenata.

Intermedijalni proizvodi – uključuju proizvode koji su finalni proizvod jednog proizvodnog procesa, ali se mogu koristiti kao input u drugom proizvodnom procesu.

Kapitalni proizvodi – uključuju tešku opremu koja zahtjeva relativno velike investicije, a kupuju se za korišćenje tokom dužeg vremenskog perioda.

Trajni proizvodi za široku potrošnju – uključuju proizvode za masovno tržište koji su namijenjeni da traju više godina.

Netrajni proizvodi za široku potrošnju – uključuju proizvode za masovnu potrošnju, kupljene od strane potrošača za svakodnevnu ili učestalu upotrebu.

Od januara 2018. godine, referentni period za obračun Indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda je 2015=100. Ova metodološka promjena je ujedno zahtjev Eurostat-a i odnosi se na sve kratkoročne statistike.

Poslednji objavljeni podatak se smatra **preliminarnim** i postaje konačan, u definisanom roku, predviđenim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Indeks proizvođačkih cijena](#)